

Tjänsteutlåtande

2017-11-23

Diarienummer: 0008/17**Handläggare:** Katrin Kajrud
Tel: 031-368 55 12
E-post: katrin.kajrud@gotalejon.goteborg.se**Punkt 18 Internrevision rapport 2017****Förslag till beslut i styrelsen för Försäkrings AB Göta Lejon**

- att anta rapporten Internrevision 2017

Bakgrund

I den här rapporten presenteras det internrevisionsarbete som har utförts under året.

Granskningens omfattning och identifierade fokusområden framgår av den revisionsplan som kommunicerats till er i december 2016.

Ärendet

Se bilaga.

Bilagor

1. Internrevision rapport 2017

Katrin Kajrud
Bolagsjurist

Annika Forsgren
VD

www.pwc.com/se

Internrevisionsrapport från PwC

Försäkrings AB Göta Lejon

December 2017

pwc

12 december 2017

**Försäkrings AB
Göta Lejon**
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg

Till styrelsen för Försäkrings AB Göta Lejon.

I den här rapporten presenterar vi det internrevisionsarbete som vi har utfört under året. Syftet är att ge er en bättre bild av vår granskning utifrån de planer som fastställts av styrelsen samt informera er om de iakttagelser som vi har gjort under arbetets gång.

Granskningens omfattning och identifierade fokusområden framgår av den revisionsplan som kommunicerats till er i december 2016. Rapporten innehåller förslag på utvecklingsområden och kopplat till de utvecklingsområden som vi har identifierat hittar ni även våra förslag på hur ni kan arbeta med dessa framöver.

Vi ser fram emot att diskutera vår rapport med er vid vårt möte den 12 december 2017.

Med vänlig hälsning

PwC

Morgan Sandström

Morgan Sandström

Partner

E-post: morgan.sandstroem@pwc.com

Telefon: +46 (0)10 21 25 858

Erik Ydreemark

Granskningsledare

E-post: erik.ydreemark@pwc.com

Telefon: +46 (0)10 213 19 12

Innehållsförteckning

- Internrevisionsplan
- Uppföljning av tidigare års rapporterade iakttagelser
- Resultat genomförd granskning
- Planering

Bilaga 1 – Intervjuade personer och inhämtade dokument

PwC, 113 97 Stockholm, Sweden; Besöksadress Torsgatan 21
Tel: +46 8 555 330 00, www.pwc.se

PricewaterhouseCoopers AB Reg. Office: Stockholm Reg. No: 556029-6740

Internrevisionsplan

Internrevisionsplan

I dialog med styrelsen har vi presenterat ett förslag till internrevisionsplan vilken har fastställts av styrelsen på styrelsemöte den 2016-12-06.

Uppföljning av tidigare års rapporterade iakttagelser

- Genomgång och bedömning av verksamhetens hantering av tidigare iakttagelser.

Granskning av ersättningar

- Granskning av styrande dokument mot gällande regelverk (EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35). Utöver granskning av styrdokumentet har även ett test av löneutbetalningarna genomförts. Anställningsavtal för fyra anställda har inhämtats och stämts av mot lönespecifikation för en månad. Lönespecifikationen har i sin tur stämts av mot utdrag från bokföringssystemet. Vi har vidare granskat rutiner för pensionsavsättning till VD.

Granskning av processen för skadehantering (Skador)

- Granskning av Göta Lejons policys, riktlinjer och övriga styrande dokument. Vi har vidare utfört processgenomgång avseende Göta Lejons övervakning av outsourcad verksamhet då samtlig skadereglering är outsourcad till externa leverantörer. Göta Lejons övervakning av outsourcad verksamhet inkluderar även rutiner för reservsättning och regresser.

Granskning av företagsstyrningssystemet

- Granskning av dokumentation och tillämpning mot gällande regelverk samt utformad praxis.

Återförsäkringsprocessen

- Granskning av bolagets processbeskrivning och flödesschema. Genomgång, bedömning samt testning av identifierade nyckelkontroller.

Rapportstruktur

Rapporten är en så kallad avvikelserapport. Rapportens fokus och tyngdpunkt ligger i de förbättringsåtgärder som har iakttagits under granskningen. Iakttagelserna har klassificerats enligt nedan beroende på hur stor inverkan den identifierade bristen anses utgöra.

 Innebär en identifierad brist med stor inverkan. Skall åtgärdas så snart som möjligt.

 Innebär en identifierad brist med måttlig inverkan. Skall åtgärdas inom ett år.

 Innebär en identifierad brist utan väsentlig inverkan. Skall åtgärdas i mån av tid.

Uppföljning av tidigare års rapporterade iakttagelser

Uppföljning av tidigare års rapporterade iakttagelser

Syftet med uppföljning av tidigare års rapporterade iakttagelser är att säkerställa att Göta Lejon arbetar reaktivt för att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt vis samt upprätthålla god intern kontroll för de väsentliga processer som i dialog med styrelsen kommit att ingå i internrevisionsplanen. Våra iakttagelser i rapport från 2016 fördelade sig enligt nedan tabell:

Område	Antal iakttagelse	Ej åtgärdade
Ersättningspolicy	4	0
Kontrollfunktioner	4	3
Återförsäkring	2	0

Ej åtgärdade iakttagelser från tidigare år

Aktuariefunktionen

Föregående år lämnade vi rekommendationen att Göta Lejon borde vidta åtgärd för att säkerställa aktuariefunktionens oberoende och därmed möjlighet att utföra kontroller avseende beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Vid tidpunkt för årets granskning har aktuariefunktionens placering i organisationen inte förändrats och därmed ingen förändring avseende den organisatoriska oberoendeproblematiken. Göta Lejon har under 2017 gett i uppdrag till extern part att validera de aktuariella beräkningarna för att minimera oberoendeproblematiken. Vi har vidare blivit informerade om att upphandling av två aktuariekonsulter är pågående vilket vi anser vara positivt då detta kommer lösa den oberoendeproblematik som för tillfället föreligger.

Aktuariefunktionen

Föregående år noterade vi att svårigheter förelåg avseende kontroll av datakvalitet i output/input i de aktuariella beräkningarna. Vi har blivit informerade om att nytt försäkringssystem har upphandlats och kommer implementeras i februari 2018. Det nya försäkringssystemet kommer innebära ökad automatisering vad gäller överföring mellan försäkringssystem och därmed färre manuella inslag. Det nya försäkringssystemet i kombination med den nya aktuarielösningen som håller på att upphandlas utgör goda förutsättningar för ökad kontroll av datakvaliteten.

Aktuariefunktionen

Föregående år noterade vi under intervju med beställansvarig för aktuariefunktionen att Göta Lejon hade begränsad möjlighet att ta del av det aktuariella beräkningsunderlaget med tillhörande modeller. Detta i kombination med att aktuariefunktionen var och fortfarande är utlagd till extern konsult ökar risken för personberoende. Likt ovan två ej åtgärdade iakttagelser har vi blivit informerade om att upphandling avseende två aktuarier är pågående varpå Göta Lejon i kravspecifikation kunnat säkerställa möjlighet att hämta hem beräkningar inklusive modeller vid behov.

Resultat genomförd granskning - Ersättningsystem

Syfte

Syftet med genomgång av ersättningsystemet är att säkerställa att Göta Lejon tillämpar och följer EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35. Vidare är det vår uppgift att bedöma huruvida Göta Lejons interna ersättningspolicy är förenlig med samma regelverk. Göta Lejon tillämpar inte möjligheten att erbjuda personal rörlig ersättning. Vår granskning har således inte omfattat rörlig ersättning eller genomgång av prestationsmål.

Utförande

Vi har huvudsakligen baserat vår granskning på styrdokument och protokoll från styrelsemöten, EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35. Test av löneutbetalningar mot anställningsavtal, lönerevisionslistor och lönespecifikationer har genomförts. Vidare har test av premieinbetalningar avseende VDs pension utförts där utbetalning har granskats mot VDs anställningsavtal och senaste lönerevisionslista. En fullständig lista med erhållet underlag redovisas i bilaga 1. Nedan följer de iakttagelser som vi noterat under vår granskning.

Observationer	Status	Iakttagelse	Vår rekommendation	Företagsledningens kommentar
		Enligt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35 skall det i ersättningspolicyen framgå att ersättningsvillkoren gentemot tjänsteleverantörer ej får uppmuntra till överdrivet risktagande i förhållande till företagets riskhanteringsstrategi. Detta saknas för närvarande i bolagets ersättningspolicy.	Vår rekommendation är att detta inkluderas i uppdaterad ersättningspolicy.	Uppdatering av policy kommer att genomföras 2018.
		Enligt EU-kommissionens delegerade förordning 2015/35 skall det organ i företaget som fastställer ersättningspolicyen också vara det som ansvarar för att kontrollera genomförandet. För närvarande framgår det i ersättningspolicyen att internrevisionsfunktionen ansvarar för att granska efterlevnaden. Det framgår dock ej att styrelsen ansvarar för att kontrollera genomförandet.	Vår rekommendation är att ersättningspolicyen uppdateras på så sätt att det framgår att styrelsen ansvarar för efterlevnaden av ersättningspolicyen.	Uppdatering av policy kommer att genomföras 2018.
		Vi har noterat att företaget hänvisar till FFFS 2016:21 som rättslig grund i ersättningspolicyen. Detta allmänna råd omfattar inte längre försäkringsaktiebolag.	Vår rekommendation är att hänvisningen till FFFS 2016:21 tas bort.	Uppdatering av policy kommer att genomföras 2018.
		Vid genomfört test av premieinbetalningar avseende VDs pensionsavsättning har det noterats att inbetalningarna ej har attesterats av styrelsens ordförande. Vi har noterat att Göta Lejon har vidtagit åtgärder för att ordförande framgent ska attestera dessa inbetalningar.	Vår rekommendation är att styrelsens ordförande framgent skall attestera dessa premieinbetalningar.	Ändring i anvisning gjord enligt iakttagelse.

Resultat genomförd granskning - Skadeprocessen

Syfte

Syftet med vår genomgång av skadeprocessen är att bedöma om organisationen är uppbyggd på ett sätt som säkerställer riktig och ändamålsenlig skadereglering. Vidare är det vår uppgift att utvärdera huruvida Göta Lejon övervakar den outsourcade verksamheten avseende reglering av skador.

Utförande

Vi har huvudsakligen baserat vår granskning på intervju av ansvarig för den outsourcade verksamheten avseende process för reglering av skador. Vi har vidare tagit del av och bedömt bolagets riktlinjer avseende reglering av skador. Som en del av vår granskning av den outsourcade verksamhet har vi tagit del av de kravspecifikationer som potentiella leverantörer minst måste leva upp till för att kunna lämna anbud vid upphandling v har även läst den av styrelsen fastställda riktlinjen avseende outsourcing. Under intervju och genomgång med Göta Lejons skadeförvaltare har vi bedömt de kontroller som utförs som ett led att övervaka den outsourcade verksamheten som ändamålsenliga. En fullständig lista med erhållet underlag redovisas i bilaga 1.

Observationer

Status	Iakttagelse	Vår rekommendation	Företagsledningens kommentar
	<p>Vi har i samband med vår genomgång av skadeprocessen blivit informerade om Göta Lejons samarbete med den kommunala leverantören Göteborgs Stads Leasing AB (Gatubolaget). Gatubolagets huvudsakliga verksamhet är att verka som leasegivare av fordon inom Göteborgs stad. Gatubolaget äger de fordon som leasas ut. Gatubolaget hanterar och reglerar kaskoskador avseende sina egna fordon på uppdrag av Göta Lejon. Vi har noterat en intressekonflikt då anställda på Gatubolaget reglerar skador avseende bolagets egna fordon.</p> <p>Vidare har vi noterat att Gatubolaget den senaste tiden varit föremål för artiklar i div. nyhetstidningar där nyheten avsett iakttagna brister under stadsrevisionens platsbesök.</p> <p>Det föreligger som nämnt ovan en intressekonflikt men även en ryktesrisk då upplägget mellan Göta Lejon och Gatubolaget inte följer samma kriterier som gäller för privatägda leverantörer.</p>	<p>Vi rekommenderar att Göta Lejon vidtar motåtgärd för att hantera den intressekonflikt som råder hos Gatubolaget samt säkerställer att upplägget mellan Göta Lejon och Gatubolaget inte föranleder någon ryktesrisk.</p>	<p>Förhandling pågår med Göteborgs Stads Leasing angående nytt avtal och nya rutiner som bolaget har tagit fram under 2017. Skall vara klart innan årsskiftet.</p>

Resultat genomförd granskning - Företagsstyrningssystemet

Syfte

Syftet med vår övergripande genomgång av Göta Lejons företagsstyrningssystem är att bedöma huruvida de lagkrav som framgår av 10 kap. Försäkringsrörelselagen samt EIOPAS utfärdade riktlinjer ("EIOPA-BoS-14/253 SV") tillämpas samt om dessa krav efterlevs.

Utförande

Under 2016 utförde vi en genomgång avseende Göta Lejons efterlevnad av 10 kap. Försäkringsrörelselagen samt EIOPAS riktlinjer om företagsstyrningssystem vilket resulterade i en gapanalys som tillhandahölls företagsledningen. Göta Lejon använder sig av ett gemensamt verktyg för att följa upp och åtgärda rekommendationer som lämnats av samtliga kontrollfunktioner. Vi har inhämtat och tagit del av detta verktyg och följt upp de rekommendationer avseende företagsstyrningssystemet som vi lämnade under 2016. En fullständig lista med erhållet underlag redovisas i bilaga 1.

Observationer

Status	Iakttagelse	Vår rekommendation	Företagsledningens kommentar
	Försäkringsrörelselagen kap. 10 tillsammans med EIOPAS utfärdade riktlinjer kring företagsstyrningssystem ("EIOPA-BoS-14/253 SV") berör hur ett försäkringsaktiebolags företagsstyrningssystem ska vara utformat. Vi har under föregående år upprättat en gapanalys för att belysa vilka åtgärder som Göta Lejon bör vidta för att i allt väsentligt efterleva lagkraven samt EIOPAS riktlinjer. Vi har noterat att vissa åtgärder vidtagits under 2017.	Vår rekommendation är att åtgärder beskrivna i gapanalysen vidtogs fortlöpande under 2018.	Åtgärder kommer att genomföras löpande 2018.

Resultat genomförd granskning - Återförsäkringsprocessen

Observationer

Syfte

Syftet med genomgång av återförsäkringsprocessen är att säkerställa att kritiska moment i processen hanteras enligt de beskrivningar som finns upprättade av bolaget. Vidare är det vår uppgift att utvärdera huruvida befintlig process minimerar risken för fel avseende återförsäkring.

Utförande

Vi har genom intervju med ansvarig för upphandling av återförsäkring fått en förståelse för hur processen för upphandling av återförsäkring går till. Vi har vidare tagit del av flödesscheman för respektive moment i upphandlingsförfarandet samt de av styrelsen beslutade riktlinjer avseende återförsäkring.

Vår bedömning är att Göta Lejon har en strukturerad process för att upphandling och utvärdering av potentiella återförsäkrare. Hanteringen är formaliserad och finns dokumenterad i flödesscheman med tillhörande beskrivningar avseende de olika momenten. Processen innehåller kontroller där en person upprättar underlag och en andra person kontrollerar. Vidare hålls protokollförda möten vid momenten där återförsäkringsslip (kriterier) beslutas samt vid beslut av slutgiltig placering av återförsäkring. Vid de protokollförda mötena närvarar ansvarig för upphandling av återförsäkring, återförsäkringskonsult, VD samt vVD.

Vi har tagit del av Göta Lejons detaljerade instruktioner avseende skadehantering som upprättats under 2017 med syfte att säkerställa kvaliteten i den outsourcade verksamhet avseende skadereglering. I dessa instruktioner framgår hur Göta Lejons tjänsteleverantörer ska hantera skador som kan bli föremål för återförsäkringsprogrammet samt hur rapportering ska utföras.

En fullständig lista med erhållet underlag redovisas i bilaga 1.

Vi har under vår granskning och genomgång av återförsäkringsprocessen inte noterat några iakttagelser. Vår bedömning är att Göta Lejon har styrdokument på plats vilka är förankrade hos styrelsen samt att organisationen tillämpar och följer dessa styrdokument. Med hänsyn tagen till Göta Lejons organisation anser vi att Göta Lejon har organiserat sig på ett sådant sätt att det finns förutsättningar för att upprätthålla god intern kontroll.

Utifrån intervjuer och de underlag vi erhållit har vi ingen anledning att göra någon annan bedömning än att Göta Lejons återförsäkringsprocess fungerar ändamålsenligt.

Planering

Internrevisionsplan

Under 2018-2019 planerar PwC (internrevisionsfunktionen) att granska följande delar inom Göta Lejon;

År 2018

- Uppföljning av tidigare års ej åtgärdade iakttagelser
- Granskning av ersättningar
- Granskning av ett projekt för det nya regelverket kring dataskydd (GDPR) efterlevs
- Granskning av processen för hantering av inbetalda premier (Premier)
- Granskning av utlagd verksamhet

År 2019

- Uppföljning av tidigare års ej åtgärdade iakttagelser
- Granskning av ersättningar
- Granskning av kapitalförvaltningen
- Granskning av återförsäkringsprocessen

År 2020

- Uppföljning av tidigare års ej åtgärdade iakttagelser
- Granskning av ersättningar
- Granskning av centrala funktioner
- Granskning av tillämpning av IDD (nytt regelverk kring försäkringsdistribution som införs 2018)

Bilaga 1

Vi har under vår granskning intervjuat följande personer och tagit del av nedan dokument.

Granskning av ersättningspolicyn

Intervjuade personer:

Björn Wennerström

Anne-Lise Perica

Inhämtade dokument:

Riktlinje för Ersättningar version 3

Samtliga styrelseprotokoll under 2017

Lönerevisionslistor för fem anställda inom bolaget

Lönespecifikationer för en månad för de anställda

Löneutbetalningsunderlag för de anställda för en månad

VDs anställningsavtal

Faktura avseende VDs pensionspremie för en månad

Granskning av skadeprocessen

Intervjuade personer:

Katrin Kajrud

Inhämtade dokument:

Riktlinje för Outsourcing

Mall för outsourcing

170828 - ANSVAR - ansvar – förmögenhetsbrott

170828 - ANSVAR - järnvägsansvar

170828 - EGENDOM

170828 - MOTOR - kasko - trafikansvar

170828 - Försäkrings AB Göta Lejon - Övergripande ramverk

Ramavtal, ref.nr. 0058/16-04, Cunningham Lindsey Sweden AB

Riktlinje för reservsättning

Bilaga 1 – forts.

Vi har under vår granskning intervjuat följande personer och tagit del av nedan dokument.

Granskning av företagsstyrningssystemet

Intervjuade personer:

Björn Wennerström

Katrin Kajrud

Inhämtade dokument:

Sammanställning åtgärder i samtliga rapporter från 2 och 3 linjen

Granskning av återförsäkringsprocessen

Intervjuade personer:

Mia Jonsson

Katrin Kajrud

Inhämtade dokument:

Riktlinje för återförsäkring

Annonsera återförsäkringsbehov 151005 MJ

Konkurrenspräglad dialog 150826

Genomföra dialog med återförsäkrare 151007 MJ

Besluta om återförsäkring 151007 MJ

Återförsäkra Göta Lejon MJ 151007

170828 - ANSVAR - ansvar – förmögenhetsbrott

170828 - ANSVAR - järnvägsansvar

170828 - EGENDOM

170828 - MOTOR - kasko - trafikansvar

170828 - Försäkrings AB Göta Lejon - Övergripande ramverk

Ansvariga från internrevision

Stockholm, 2017-12-12

Morgan Sandström
Uppdragsansvarig

Erik Ydremark
Projektledare

© 2014 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. All rights reserved. In this document, "PwC" refers to PricewaterhouseCoopers i Sverige AB which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.